

KUMPEL

6-10 LAT

DLA POLONII

E-MAGAZYN DLA DZIECI POLONIJNYCH Z CAŁEGO ŚWIATA

WYDANIE 4/2025

ENCYKLOPEDIA POLSKI:

W gościnie u Piastów

SPRAWDZAM SIĘ:

Quiz o pierwszych władcach Polski

PODRÓŻUJĘ PO POLSCE:

Kołobrzeg ma ponad 1000 lat!

WIEM WIĘCEJ O POLSCE:

Nad Morzem Bałtyckim

POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:

W lesie

MÓWIĘ PO POLSKU:

Lato czeka!

MOJE MALOWANKI:

Świętujemy Dzień Taty

BYĆ bliżej POLSKI!

Cześć!

Wakacje coraz bliżej, więc wybierzemy się nad Morze Bałtyckie i do Kołobrzegu. Z okazji koronacji pierwszych królów Polski przeniesiemy się w czasy Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Szczodrego. Ale mamy też dla Was quiz z historii Polski – będzie ciekawie.☺

Udamy się do lasu, by poobserwować polską przyrodę. Poznacie też malarza, który malował dzieci, ale w jaki niezwykły sposób. Sprawdźcie sami!

Będą letnie powiedzonka. Pośmiejemy się trochę, również ze zwierzakami. Z okazji Dnia Taty specjalna malowanka.

Mamy też gościa z Nowego Jorku, laureata konkursu „Razem możemy wszystko!” – o niezwykłym dniu w swojej polskiej szkole opowie Gabriel Kaczor z Polskiej Szkoły Doksztalczącej im. H. Sienkiewicza. Was również zapraszamy na łamy „Kumpla dla Polonii” – napiszcie nam o sobie, przyslijcie ulubione żarty... Czekamy!

Zapraszam do czytania,
Agnieszka Wyganowska
redaktor naczelna
„Kumpla dla Polonii”

CO ZNAJDZIESZ W NUMERZE?

- s. 4 PODRÓŻUJĘ PO POLSCE:**
Kołobrzeg – ma grubo ponad 1000 lat!
- s. 6 WIEM WIĘCEJ O POLSCE:**
Co wiesz o Morzu Bałtyckim?
- s. 8 ENCYKLOPEDIA POLSKI:**
Kto był królem, a kto nie?
- s. 11 SPRAWDZAM SIĘ:**
Quiz o pierwszych władcach Polski
- s. 12 UCZĘ SIĘ JĘZYKA POLSKIEGO:**
Warszawa – stolica Polski
- s. 14 CZYTAM PO POLSKU:**
Wakacje, wakacje...
- s. 16 POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:**
W lesie
- s. 18 POŚMIEJMY SIĘ:**
Żarty i żarciki od naszych czytelników
- s. 19 ROZGADANE ZWIERZAKI:**
Wakacyjne przygody
- s. 20 MÓWIĘ PO POLSKU:**
Lato czeka!
- s. 22 MOJE MALOWANKI:**
Świętujemy Dzień Taty!
Rzeczy, które lubię robić...
- s. 24 POZNAJEMY SIĘ:**
Niezwykły dzień w mojej polskiej szkole – opowiada Gabriel Kaczor z PSD im. H. Sienkiewicza
- s. 28 STREFA ROZRYWKI:**
Połam główkę!
- s. 30 KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:**
Tadeusz Makowski

ZAPRASZAMY WAS DO TWORZENIA E-MAGAZYNU „KUMPEL DLA POLONII”! DZIECI I DOROSŁYCH, OCZYWIŚCIE!

UWAGA, DZIECI!

Możecie się pokazać w rubryce „Poznajemy się” – wystarczy przysłać zdjęcia i opowiedzieć o sobie i swoich pasjach.

UWAGA, RODZICE, NAUCZYCIELE, BIBLIOTEKARZE...!

W Waszej polonijnej szkole dzieje się coś ciekawego, planujecie duże wydarzenie lub konkurs dla polonijnych dzieci i młodzieży – napiszcie nam o tym. Opublikujemy informacje, pomożemy Wam dotrzeć do szerszego grona odbiorców. A może opowiecie nam o swojej szkole, placówce... Jak wygląda nauka, jakie wydarzenia miały miejsce, jak wspólnie spędzacie czas...? Zapraszamy do rubryki „Jest taka szkoła”.

Nasz e-mail: redakcja@kumpel.com.pl

Jeśli masz starsze rodzeństwo, powiedz mu o „**Cogito dla Polonii**”. To pismo dla nastolatków polonijnych z całego świata. Reportaże, ciekawe rozmowy, informacje o Polsce, a także materiały edukacyjne, które pomogą przygotować się do szkoły – wszystko znajdziecie w tym e-magazynie. Na łamach pisma można też pokazać swoją twórczość albo opowiedzieć o sobie i swojej szkole. Zapraszamy. **Wszystkie numery są dostępne w Polonijnej Bibliotece Cyfrowej:** www.pbc.uw.edu.pl

**KUMPEL
DLA POLONII**

POLSKIE BRACTWO
KAWALERÓW GUTENBERGA

Koordynator projektu:

prof. dr hab. Dariusz Kuźmina

Redaktor naczelna:

Agnieszka Wyganowska

Skład i opracowanie graficzne:

IlustraDorka Dorota Domagała

Okładka: Liudmila Fadzeyeva/Shutterstock.com

Zdjęcia: Shutterstock.com, domena publiczna/
Wikimedia Commons

Adres redakcji:

e-mail: redakcja@kumpel.com.pl
ul. Waszyngtona 146, lok. 302
04-076 Warszawa

Dystrybucja:

Polonijna Biblioteka Cyfrowa

Wydawca:

Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga
ul. Marywilska 34 E
03-228 Warszawa

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za Granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

KOŁOBRZEG

KOŁOBRZEG

Ma grubo ponad 1000 lat!

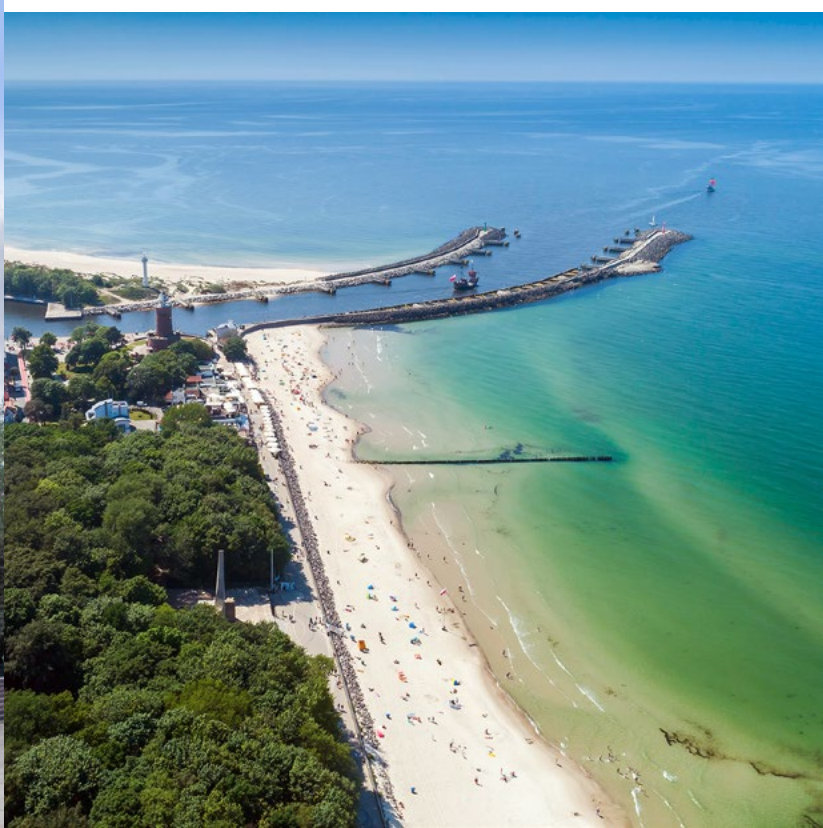
Istniał już w średniowieczu

Najpierw była osada, która słynęła z warzenia soli, czyli z jej uzyskiwania poprzez odparowywanie wody. Założnikiem Kołobrzegu stał się gród, który powstał około 880 roku. W 1000 roku Bolesław I Chrobry założył tu biskupstwo. Kołobrzeg jako pierwszy gród Pomorza otrzymał prawa miejskie, w roku 1255.

Z czego słynie Kołobrzeg?

To tu 18 marca 1945 roku odbyły się symboliczne zaślubiny z morzem. W ten sposób uczczono powrót tych ziem do Polski po II wojnie światowej. Marynarze wrzucali do Bałtyku swoje ślubne obrączki i przysięgali, że w razie potrzeby będą gotowi bronić polskiego morza. Chwile te upamiętnia Pomnik Zaślubin Polski z Morzem.

Teraz Kołobrzeg jest przede wszystkim uzdrowiskiem i kąpieliskiem. Można się tu leczyć na przykład wodami mineralnymi i borowiną. Na przepięknej plaży wspaniale się wypoczywa.

Starówka

Zniszczoną w czasie II wojny światowej kołobrzeską Starówkę odbudowano według dawnego, średniowiecznego wzoru. Oto kołobrzeski ratusz.

Latarnia morska

Wzniesiono ją w 1945 roku na starych zabudowaniach fortecznych. Jest niewysoka, ale błyska na około 30 kilometrów. Z góry można podziwiać miasto i port.

Molo

Ma 220 metrów długości, a pomost spacerowy znajduje się około 4,5 metra nad poziomem morza.

Co wiesz o Morzu Bałtyckim?

Wykonaj zadania i baw się dobrze.

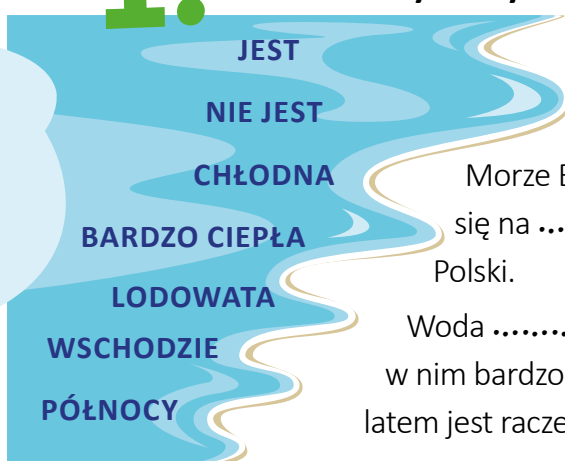

Co jest większe:
morze czy ocean?
Wstaw znak < lub >.

morze ocean

1.

Uzupełnij tekst trzema właściwymi wyrazami.

Morze Bałtyckie znajduje się na ..... Polski.

Woda ..... w nim bardzo słona i nawet latem jest raczej.....

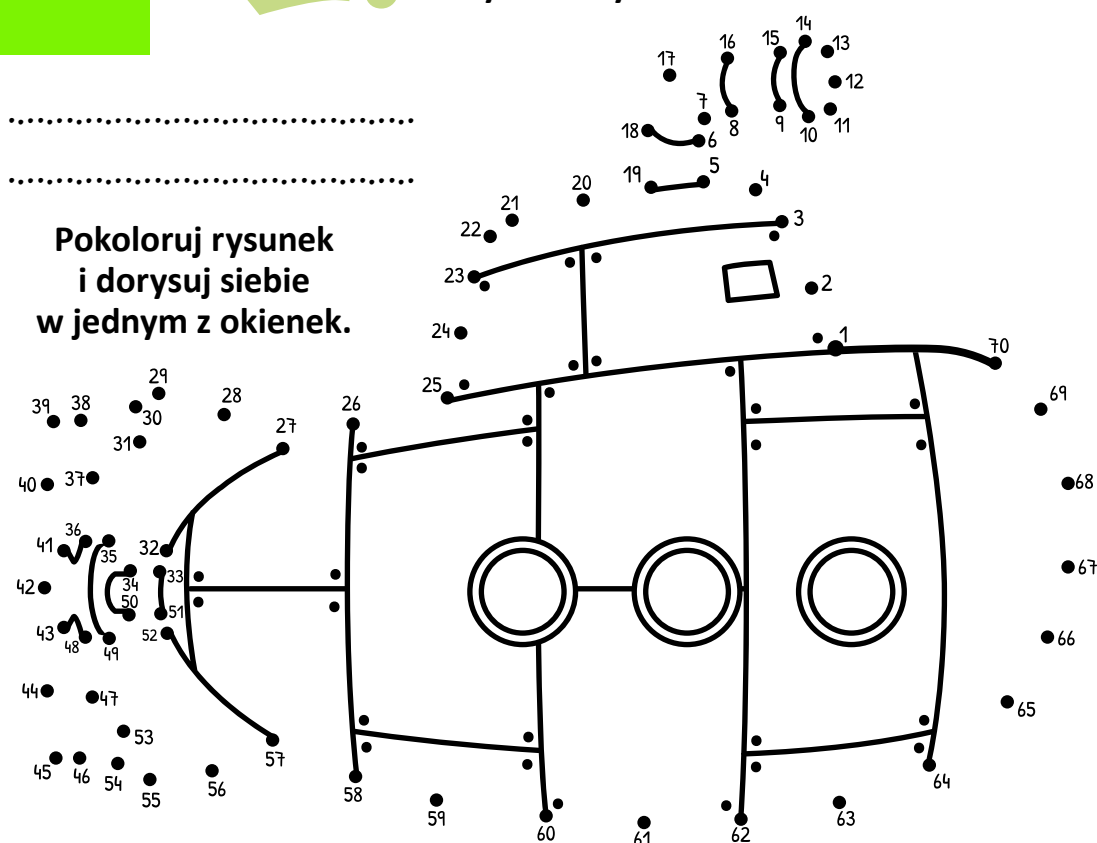
Czy wiesz, że...

Dno Morza Bałtyckiego kryje w sobie wiele wraków, na przykład łodzi rybackich czy statków używanych w czasie II wojny światowej. Do niektórych z nich można zanurkować. Jest to jednak niebezpieczne, ponieważ w Bałtyku panuje mała widoczność.

2.

Połącz liczby od 1 do 70, a następnie wpisz nazwę statku, który zobaczysz na obrazku.

Pokoloruj rysunek i dorysuj siebie w jednym z okienek.

3.

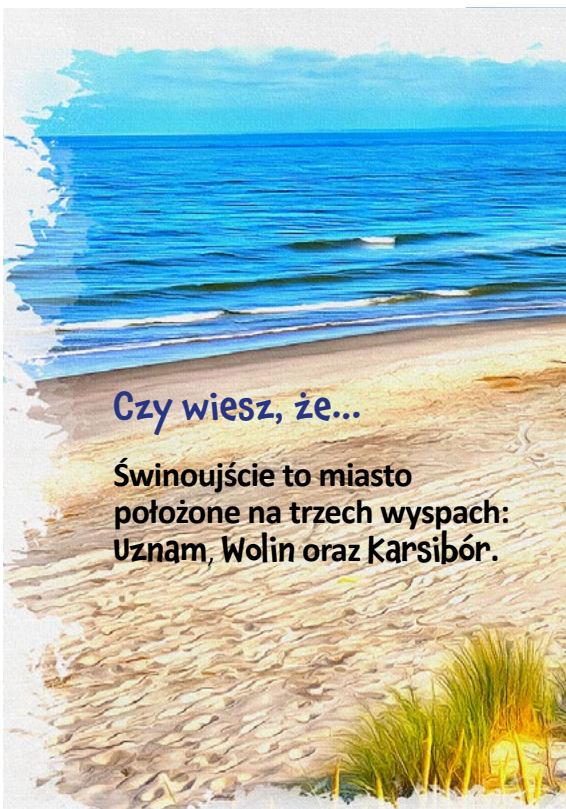
**Miejsce, w którym ze statku
wysiadają pasażerowie lub w którym
wyładowuje się towary, to port.
Wpisz brakujące litery w nazwach miast,
w których w Polsce znajdują się porty morskie.
Wybierz nazwy z podanych obok.**

POZNAN
GDYNIA
SZCZECIN
HEL

4.

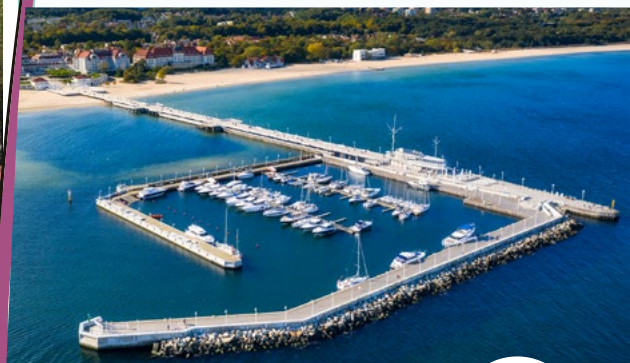
● Skreśl co drugą sylabę, a dowiesz się, gdzie znajduje się najwyższa w Polsce latarnia morska.

ŚWI PRO NO KAN UJ RĘW ŚCIE OPY

Ciekawostka

Molo w Sopocie to najdłuższe molo nad Morzem Bałtyckim oraz najdłuższe drewniane molo w Europie. Ma około pół kilometra długości.

KTO BYŁ KRÓLEM, A KTO NIE?

MIESZKO II, KAZIMIERZ ODNOWICIEL
I BOLESŁAW II SZCZODRY – O NICH BĘDZIE MOWA.

ROK 2025
1000-LECIE
koronacji
Mieszka II

PIASTOWIE – tak
nazywamy **DYNASTIĘ**,
której władców
poznajemy.

DYNASTIA to inaczej ród
panujący, w którym władza
przechodzi z ojca na syna.

Mieszko I i Bolesław
Chrobry to byli
Piastowie.

Dzisiaj o kolejnych
władcach z tego
rodu się dowiesz.

Bolesław Chrobry koronował
się w 1025 roku, ale w tym
samym roku zmarł.

Biedaczek!

MIESZKO II

Przejął władzę po śmierci ojca Bolesława Chrobrego i prawdopodobnie wypędził z kraju swoich dwóch braci. Najpierw był królem, przez 6 lat. Potem na krótko przejął władzę jego brat Bezprym, który wszedł w zмовę z obcymi państwami. To on odesłał koronę cesarzowi. Mieszko musiał zaś uciekać z kraju. Potem wrócił i odzyskał władzę, ale już tylko jako książę i bez części ziem.

Tak, to prawda. Mieszko II był pierwszym (!) władcą Polski umiejącym czytać i pisać. Znał też łacinę.

Zdolniacha!
Umiął czytać,
a nawet pisać!

A tak Mieszka II przedstawił kilkaset lat później Jan Matejko.

Zachowała się ilustracja, na której księżna niemiecka Matylda wręcza księgę Mieszkowi II. To pierwszy wizerunek polskiego władcy z tamtych dawnych czasów.

Kazimierz Odnowiciel na rysunku Jana Matejki z cyklu „Poczet królów i książąt polskich”

KAZIMIERZ ODNOWICIEL

Syn Mieszka II. Też był wykształcony. Zaczął słabo, bo został wygnany z kraju. Wrócił, ale i tak nie działało się dobrze. Kraj był podzielony, zniszczony po najazdach Czechów, a i rodacy się buntowali. Kazimierz był jednak twardzielem. Odzyskał wiele ziem, zadbał o organizację wojska i zbudował wiele grodów. Prawdziwy Odnowiciel!

Odnawiał,
odnawiał,
a o koronie
zapomniat.

BOLESŁAW II SZCZODRY (ZWANY TEŻ ŚMIAŁYM)

Syn Kazimierza Odnowiciela.

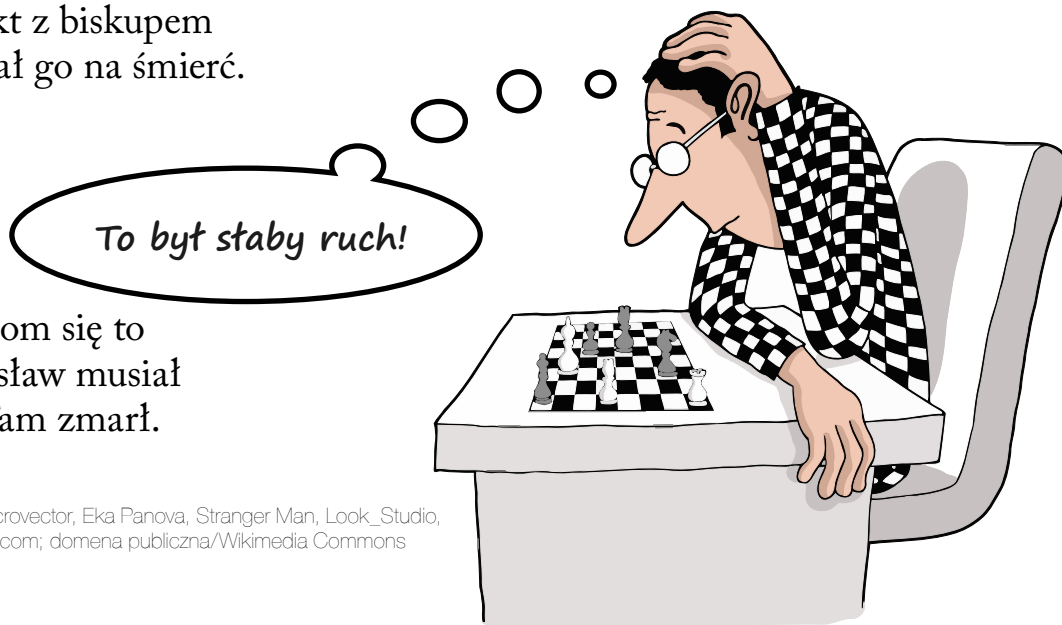
Bardzo lubił walczyć i często organizował wyprawy – stąd zwano go Śmiałym. Chciał wzmocnić swoje państwo, dlatego się koronował. To był 1076 rok!

Rysunek Jana Matejki z cyklu „Poczet królów i książąt polskich”

Ten władca niestety też źle skończył.
Wszedł w konflikt z biskupem
Stanisławem i skazał go na śmierć.

Wielu ważnym ludziom się to
nie spodobało i Bolesław musiał
uciekać na Węgry. Tam zmarł.

Fot. Alexandra Dikaia, penang, Dooder, Macrovector, Eka Panova, Stranger Man, Look_Studio, Uyanik, Witthawas Suknantee/Shutterstock.com; domena publiczna/Wikimedia Commons

Quiz

o pierwszych władcach Polski

Zadanie 1.

Jan Matejko
– znany polski
malarz – stworzył
cykl rysunków
przedstawiających królów i książąt
polskich. Oto dwu władców, którzy
rządzili Polską, gdy powstała. Podpisz
obrazy. Dla ułatwienia podaliśmy
pierwszą literę i krótki opis.

M   I

Budowniczy państwa polskiego.
W 966 roku przyjął chrzest.

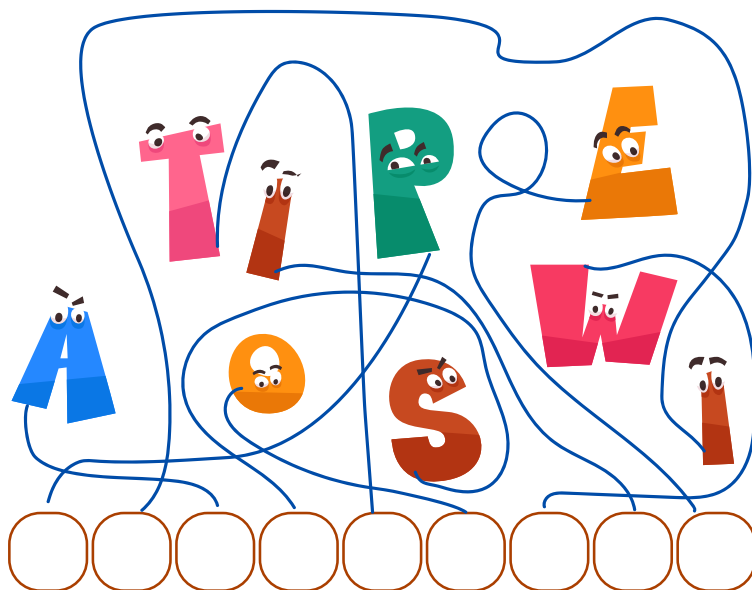

B
C

W 1000 roku zorganizował zjazd
gnieźnieński, a w 1025 roku został
koronowany na króla. Pierwszy król Polski!

Zadanie 2.

Wpisz literki do diagramu
i odczytaj hasło.

Zadanie 3.

Połącz portrety z tabliczkami.
Uwaga, odpowiedzi znajdziesz
na trzech poprzednich stronach.

Mieszko II

Kazimierz Odnowiciel

Bolesław II Szczodry

Odpowiedzi: 1. Mieszko I, Bolesław Chrobry, 2. Piastowie,
3. Od lewej: Kazimierz Odnowiciel, Mieszko II, Bolesław II Szczodry

1, 2, 3 start!

**Zaczynasz uczyć się
języka polskiego?**

**To rubryka właśnie
dla ciebie!**

WARSZAWA STOLICA POLSKI

PAŁAC KULTURY I NAUKI

ZAMEK KRÓLEWSKI

RZeka WISŁA

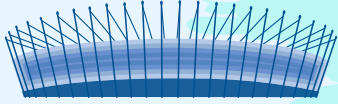

POMNIK SYRENY

DZISIAJ KLASA MONIKI I ADAMA JEDZIE NA WYCIECZKĘ DO WARSZAWY. WARSZAWA TO STOLICA POLSKI I NAJWIĘKSZE POLSKIE MIASTO. WSZYSCY BARDZO SIĘ CIESZĄ, PONIEWAŻ NIGDY NIE BYLI W STOLICY. NAJPIERW DZIECI ZWIEDZĄ ZAMEK KRÓLEWSKI, A PÓŹNIEJ ZJEDZĄ OBIAD NA RYNKU. POTEM PÓJDĄ NAD WISŁĘ ZOBACZYĆ POMNIK SYRENY. WIECZOREM POJADĄ JESZCZE DO PAŁACU KULTURY I NAUKI. WJADĄ WINDĄ NA TRZYDZIESTE PIĘTRO I BĘDĄ PODZIWIĄĆ PIĘKNĄ PANORAMĘ WARSZAWY. NASTĘPNIE WRÓCĄ AUTOKAREM DO DOMU.

ZADANIA DLA CIEBIE

Otocz pętlą obiekty,
które dzieci zobaczyły
w Warszawie.

PGE NARODOWY

PAŁAC KULTURY I NAUKI

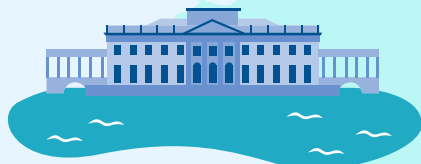
RZĘKA WISŁA

ZAMEK KRÓLEWSKI

MUZEUM POWSTANIA
WARSZAWSKIEGO

ŁAZIENKI

POMNIK SYRENY

Podpisz na mapie miejsce, gdzie
znajduje się stolica Polski.

Przeczytaj jeszcze raz tekst
i uzupełnij zdania.

WARSZAWA TO _____ POLSKI.

POMNIK SYRENY ZNAJDUJE SIĘ NAD _____.

DZIECI _____ ZAMEK KRÓLEWSKI.

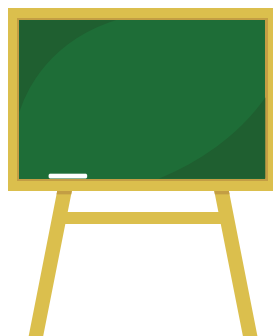
Z TARASU MONIKA I ADAM BĘDĄ _____ PIĘKNĄ
PANORAMĘ MIASTA.

DZIECI ZJEDZĄ OBIAD NA _____.

Odczytaj rebus.

100

~~TAB~~

~~ICJA + SKI~~

Przygotowała: Anna Sikora

Wakacje, wakacje...

Przeczytaj tekst i rozwiąż zadania.

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE „Blżej natury”

Powstaliśmy w 2013 roku, ale trzynastka przyniosła nam szczęście.☺ U nas wspaniale odpoczniesz i dowiesz się, jak żyje się na wsi. Spróbujesz potraw regionalnych przyrządzanych ze świeżych składników, takich prosto z naszego ogródka i sadu. A przede wszystkim będziesz mógł zaprzyjaźnić się z naszymi zwierzętami.

Rano razem z gospodarzem wyprowadzisz zwierzęta na łąkę. Ludwik – brązowy kucyk, i Łaciata – jak łatwo się domyślić☺, łaciata krowa, oraz kozia rodzina i owieczka przywitają cię z radością. Po południu nasi podopieczni wracają do zagrody. Możesz wtedy nakarmić również inne zwierzęta mieszkające w naszym gospodarstwie: świnki, króliki, kurczaki, gęsi. Poczujesz się jak prawdziwy farmer. Za pomoc gospodarzom przy zwierzętach będzie nagroda – przejażdżka na kucyku.

Inne atrakcje:

- 🌻 Ognisko z pieczeniem kiełbasek i śpiewem.
- 🌻 Kąpielisko nad jeziorem – wyłącznie dla naszych gości.

Zadanie 1.

Jakie zwierzęta spotkasz w gospodarstwie agroturystycznym „Blżej natury”? Wypisz ich nazwy.

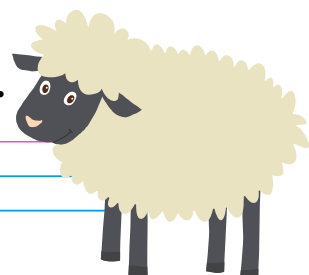

Zadanie 2.

Uporządkuj podane nazwy zwierząt w kolejności alfabetycznej.

kucyk, krowa, koza, owca, świnia, gęś

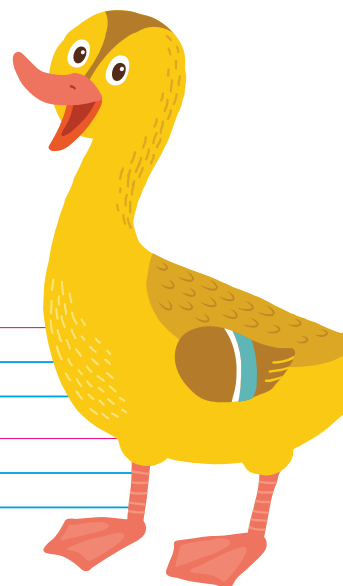

Zadanie 3.

Jakie jeszcze atrakcje czekają na gości w tym gospodarstwie agroturystycznym? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Kąpiele w morzu.
- B. Przejażdżka bryczką.
- C. Śpiewanie przy ognisku.
- D. Spacer po górach.

Zadanie 4.

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	W tym gospodarstwie uprawia się warzywa i owoce.	P	F
2.	Gospodarstwo agroturystyczne „Blżej natury” powstało 3 lata temu.	P	F
3.	Gospodarz tego gospodarstwa ma na imię Ludwik.	P	F

Odpowiedzi: 1. kucyk, krowa, kozy, owca, świnie, króliki, kurczaki, gęsi;
2. gęś, koza, krowa, kucyk, owca, świnia; 3. C; 4. P, F, F

Poznaj małych mieszkańców lasu:

MRÓWKA RUDNICA

TĘCZNIK LISZKARZ

ŻUK LEŚNY

KROCIONÓG

W lesie

ZNASZ JAKIŚ FAJNY ŻART?

- Pana pies szczekał całą noc
- mówi zdenerwowana sąsiadka.
  - To nic, odeśpi w dzień
  - odpowiada właściciel psa.

Poproś o pomoc starsze rodzeństwo, rodziców... i przyslijcie żart e-mailem na adres redakcji: redakcja@kumpel.com.pl (w temacie: ŻART).
Najśmieszniejsze żarty będziemy publikować w kolejnych numerach „Kumpla dla Polonii”.

Co to jest lekcja?

Jest to dłuższy okres czasu potrzebny do przygotowania się do krótkiej przerwy.

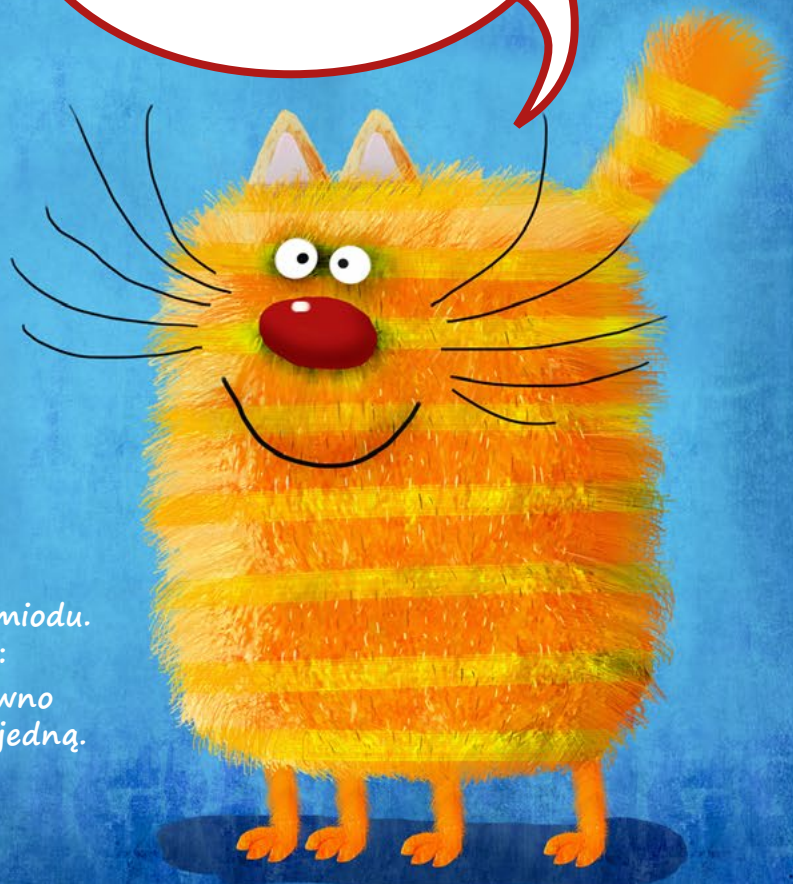

Rozmawiają dwa węże:

- Słuchaj, czy ja jestem jadowity?
- Nie wiem. A dlaczego pytasz?
- Bo właśnie ugryzłem się w język...

Kasia gra ze swoim psem w szachy.

- Masz bardzo mądrego psa
- komentuje jej koleżanka.
- Gdzie tam mądrego, już dwa razy ze mną przegrał.

- Tatusiu, czy Ocean Spokojny zawsze jest spokojny?

- Co to za pytanie?!
Czy nie możesz zapytać o coś mądrzejszego?

- Mogę. Chciałbym wiedzieć, kiedy umarło Morze Martwe?

Kubuś miał pięć barytek miodu.
Mówi do Prosiaczka:

- Podzielimy się po równo
- ja wezmę cztery, a ty jedną.

A może ktoś
ma ochotę się
powspinać?

Rozpędzony jeź biegnie
przez pustynię. Nagle wpada
na kaktus i woła:
„Mamo, to ja!”. Ha, ha...

Wakacyjne przygody

Ja tam mam wakacje
przez cały rok!
All-inclusive.

Czas na relaksik!

PATRZAJCIE
CZŁOWIEKI,
JAK TU SUPER!

LATO CZEKA!

Czy wiecie, co znaczą te powiedzonka?

UCIAĆ KOMARA

- Ech, uciałem sobie komara – tłumaczył się tata.
- Cooo? – zapytał zdziwiony Krzyś. – Zamiast obierać ziemniaki, ciąłeś te biedne owady?!
- Nic z tych rzeczy – roześmiał się tata. – Uciać komara to znaczy zdrzemnąć się chwilkę.

To takie powiedzonko. Wzięło się stąd, że komar bzyczący nad głową nie daje na dobre zasnąć, więc drzemka jest krótka – jak moja właśnie.

– To teraz czas dokończyć obierać ziemniaki – ponagliła mama.

Uciać komara = zdrzemnąć się, przysnąć na chwilę, bez efektu wyspania.

WCZASY POD GRUSZĄ

- W tym roku wybierzemy się na wczasy pod gruszą
- poinformował rodzinę tata.
- Pod gruszą?! Ja nie chcę spać pod drzewem! – zaprotestowała Julka.
- Co to za wakacje?!
- Nie martw się, córeczko, będziemy mieć własny pokój. Pojedziemy do gospodarstwa agroturystycznego na Kaszubach w Polsce
- uspokajał tata.
- To dlaczego mówiłeś o jakiejś gruszy? – dopytywała dziewczynka.
- „Wczasy pod gruszą” – tak się mówi na wypoczynek na wsi – wyjaśniła mama.
- No dobra, to się zgadzam!

**Wczasy pod gruszą
= wypoczynek na wsi.**

23 CZERWCA **DZIEŃ TATY**

Narysuj swojego tatę
lub wklej jego zdjęcie.

• **MÓJ TATA
WYMIATA!**

DOKOŃCZ ZDANIA
TAK, BY OPISYWAŁY
TWOJEGO TATĘ.
**MÓJ
TATA**

CO JESZCZE WIESZ O SWOIM TACIE?

WIEK: .....

KOLOR OCZU: .....

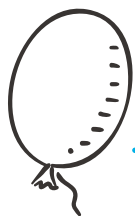
KOLOR WŁOSÓW: .....

ZAWÓD: .....

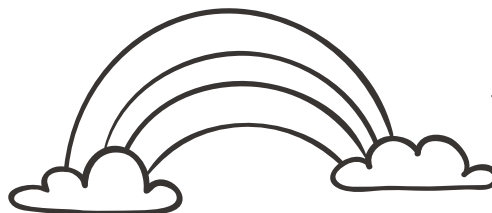
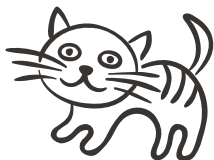
ULUBIONA MARKA
SAMOCHODU: .....

ULUBIONA POTRAWA: .....

NAJWIĘKSZE MARZENIE: .....

Z RODZINKĄ

SAMA/SAM

Z PRZYJACIÓŁKĄ/
Z PRZYJACIEŁEM

RZECZY, KTÓRE
LUBIĘ ROBIĆ...

Z DZIADKAMI

Z KLASĄ

W DOMU

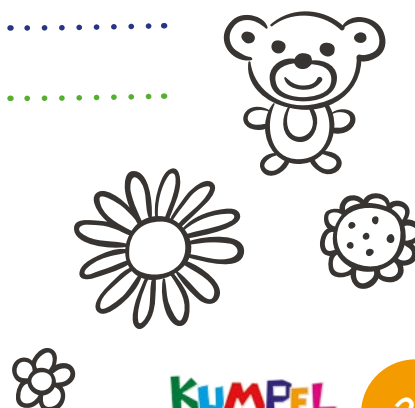

SZYBKO

PO SWOJEMU☺

POWOLI

Niezwykły dzień w mojej polskiej szkole

Opowiada GABRIEL KACZOR,
laureat III miejsca w konkursie
„Razem możemy wszystko!”.

Mam 11 lat i w każdą sobotę chodzę do Polskiej Szkoły im. Henryka Sienkiewicza na Brooklynie. Jest to szkoła wyjątkowa, bardzo aktywna i z tradycjami. Śmiało mogę powiedzieć, że to wesoła, wiekowa staruszka. Tak! Tak! Wcale się nie mylę. Nasza szkoła wkrótce będzie obchodziła 100-lecie powstania, ale nadal jest wesoła!

Nasza szkoła czynnie uczestniczy w wielu polonijnych wydarzeniach, takich jak obchody Święta Niepodległości czy uroczystości pod pomnikiem Katyń 1940 w New Jersey. Nasi uczniowie sprzątają groby w Amerykańskiej Częstochowie przed Świętem Zmarłych. Każdego roku dumnie maszerujemy w strojach ludowych, koszulkach szkolnych lub w mundurkach zuchowych w Paradzie Pułaskiego na Manhattanie. Organizujemy szkolne jasełka. Zbieramy tysiące jajek, które wesoły zając rozsypuje po całym parku. Witamy prezydenta Polski, piszemy wiersze, opowiadania

i rysujemy. Tak naprawdę mogę wymieniać jeszcze bardzo długo, jakie atrakcje czekają na nas w tej szkole, jednak dzisiaj chciałbym opowiedzieć o wydarzeniu, które

sprawiło mi bardzo dużo radości, a jednocześnie najbardziej zapadło w pamięci. Jest to akcja „Bo lubię język polski”, do której moja klasa włączyła się aż dwukrotnie.

W klasie czwartej przewodnim tematem akcji była „Akademia pana Kleksa” Jana Brzechwy. Dobrze się złożyło, bo omawialiśmy tę książkę przez cały rok z naszą panią. Rozwiązaliśmy dużo ćwiczeń ortograficznych, gramatycznych, opisywaliśmy nasze magiczne podróże z Adasiem, szpakiem Mateuszem i oczywiście z panem Kleksem. Poznawaliśmy piosenki, np. „Kaczka Dziwaczka”, „Leń” czy „Na Wyspach Bergamutach”. Piosenką „Witajcie w naszej bajce”

witaliśmy pierwszaków w naszej szkole. Występ bardzo podobał się maluchom i rodzicom, a pani dyrektor zamieściła filmik z nim na szkolnym YouTube. Cały rok tworzyliśmy makietę z budynkiem Akademii, parkiem i czarodziejskimi furtkami, które prowadziły do różnych bajek. Graliśmy globusem i przy okazji utrwalaliśmy np. części mowy, zasady ortograficzne czy poznawaliśmy polskie miasta lub rzeki.

Podczas akcji „Bo lubię język polski” w świecie pana Kleksa czuliśmy się więc jak przysłowiowe „ryby w wodzie”. Bez problemów przeszliśmy wszystkie magiczne krainy. Moją ulubioną była Kraina Przędzenia Literek. Na białej kartce kolorową wełną musieliśmy ułożyć wyraz, który później przyklejaliśmy. Zabawy i śmiechu było dużo, bo wełna wcale nie chciała się przelepić, dlatego cali byliśmy w kleju. Kleksografia też była fajna. Na kartkę papieru nakładaliśmy różne farby, które zmieszały się po jej złożeniu na pół i... u mnie powstał piękny, mały niedźwiadek. Trzeba było opisać utworzony obrazek – z tym też sobie poradziłem, układając wierszyk:

*Coś dziwnego tu się dzieje,
coś wychodzi z mrocznych kniei.
Czy to jeleń, misiów wielu?
Sam ocenisz przyjacielu.*

Każdy z nas rysował także portret pana Kleksa, a wszystkie prace brały udział w konkursie zorganizowanym na szkolnym Facebooku. Wszyscy z ogromnym przejęciem obserwowaliśmy ilość polubień przy każdej z prac. Zwycięzca otrzymał nagrodę i ogromne brawa od całej klasy. Był to dzień pełen śmiechu i zabawy, który bardzo miło wspominam.

Kiedy byłem w V klasie, pani Małgosia ogłosiła, że ponownie bierzemy udział w akcji „Bo lubię język polski”. Tym razem wyruszyliśmy w podróż z Bolkiem i Lolkiem, aby przywrócić spokój mieszkańcom Dzikiego Zachodu.

Mieliśmy piękne, żółte koszulki z bohaterami akcji. Wspólne przebieranie się i odgrywanie scenek jak z Dzikiego Zachodu sprawiało nam dużo frajdy. Nasza pani przygotowała dla nas dużo gier i zabaw, pomogła nam również przy tworzeniu postaci Bolka i Lolka w skali 1:1. Tym razem też mieliśmy paszporty i po realizacji wyznaczonych zadań otrzymywaliśmy pieczątki i pozwolenie na podróż do następnej Krainy. Byliśmy w Krainie Kaktusów, Kowboja, Dzikiego Rumaka i wielu innych.

Z moją siostrą bardzo lubimy stare polskie bajki. Smok Wawelski, kucharz Bartłomiej Bartolini czy szpieg z Krainy Deszczowców Don Pedro de Pommidore, Reksio, Żwirek i Muchomorek czy Makowa Panienka – znam ich wszystkich.

Tego dnia nasi rodzice z ogromnym zainteresowaniem towarzyszyli nam w klasie i wiercie lub nie, ale nie trzeba było ich wcale do tego namawiać. Oni po prostu uwielbiają angażować się w życie naszej szkoły! Poza tym Bolek i Lolek to bajki z ich dzieciństwa. Mama powiedziała, że z ogromną przyjemnością wróciła do przeszłości i przez chwilę poczuła się jak mała dziewczynka.

Akcja „Bo lubię język polski” zbiega się z Międzynarodowym Dniem Języka Ojczystego obchodzonym na całym świecie. Jest to okazja, aby wspólnie świętować bogactwo języka polskiego, poczuć łączność z rodakami, tradycjami polskimi, które tak bardzo pielęgnujemy. Dzięki takim akcjom jak ta chodzenie do polskiej szkoły to nie tylko nauka i obowiązek, ale również niezwykła przygoda i zdobywanie nowych umiejętności poprzez zabawę.

DO ŚWIATA PRZYRODY ZAPRASZAMY !

GOTOWI ?

TO ŚWIETNIE, BO WŁAŚNIE RUSZAMY

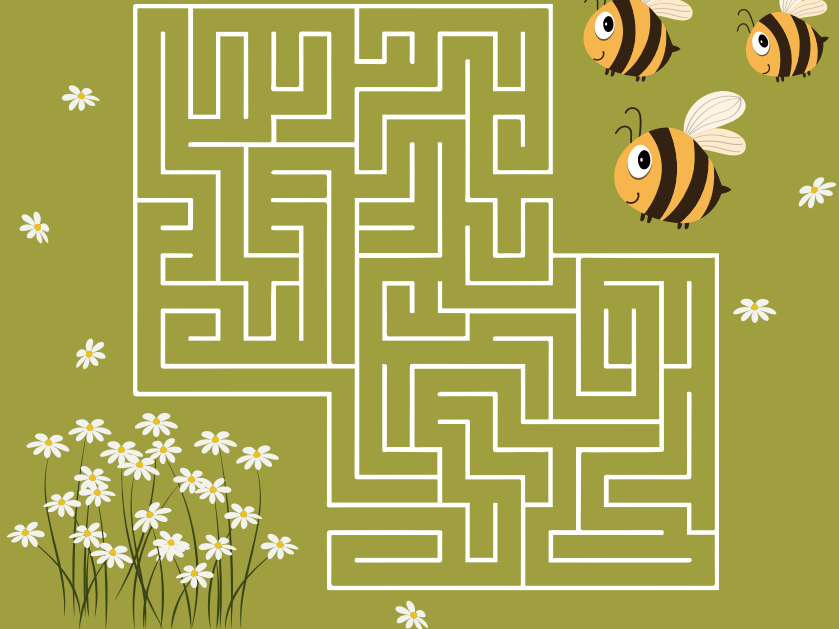
TAK!

1

Pszczoty miód i wosk produkują, z wielką chęcią wytrwale pracują.

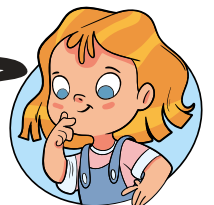
Pomóż pszczołkom dolecieć na łąkę. Chcą tam zebrać pyłek kwiatowy.

Na świecie jest nas coraz mniej!
A jesteśmy bardzo ważne,
bo zapylamy rośliny. Bez nas zginie przyroda, a ludzie nie będą mieli co jeść.

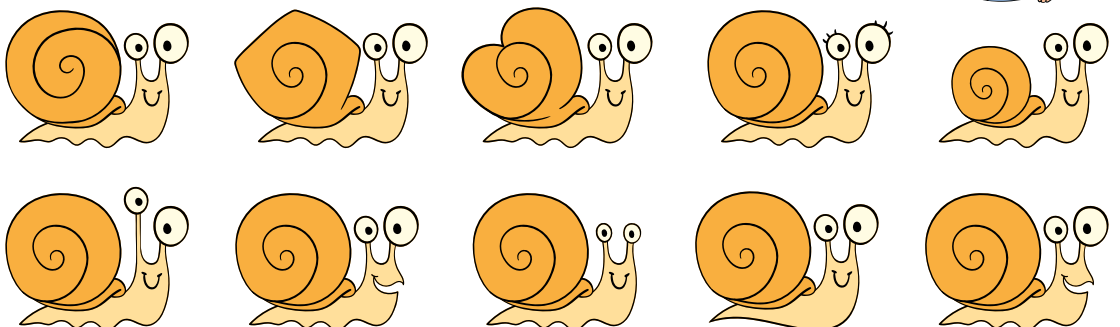

Znajdź dwa takie same ślimaki.

Kto ma bystre oko, niech nie zwleka, bo mnóstwo tamigłówek na nas czeka.

ŚLIMAK WINNICZEK TO NAJWIĘKSZY ŚLIMAK OSKORUPIONY W POLSCE. CIAŁO WINNICZKA MA OKOŁO 5 CM DŁUGOŚCI.

Znajdź na obrazku.

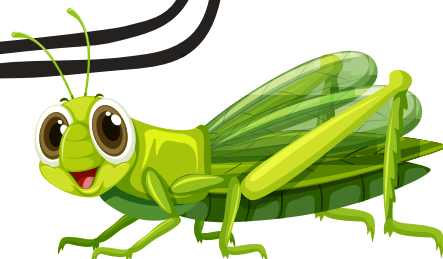
3

Niech się każdy
dzisiaj tego dowie,
że nie wszyscy mają uszy
na głowie.

Na przednich odnóżach
mam aparat słuchowy,
do tego świetny ze mnie
muzyk tąkowy.

Szybko pocieram o siebie
skrzydełkami
i wszystkich zachwycam
tymi dźwiękami.

Uf, jak ciężko!
Toczę kulkę 50 razy
cięższą ode mnie.

Znajdź jeszcze
5 żuków,
które ukryły się
na tej stronie.

W POLSCE WYSTĘPUJĄ 3 GATUNKI
TEGO OWADA: PASIKONIK ZIELONY,
PASIKONIK DŁUGOPOKŁADEŁKOWY
I PASIKONIK ŚPIEWAJĄCY. TEN OSTATNI
DAJE BARDZO DONOŚNE KONCERTY.

ŻUK GNOJOWY JEST CZĘSTO
SPOTYKANY W POLSCE NA
POLANACH I PASTWISKACH.

A na koniec rękę
poćwiczymy,
i zwierzaki
po ścieżkach
poprowadzimy.

TADEUSZ MAKOWSKI

Żył w latach: 1882–1932

ZNANY POLSKI MALARZ.

Studiował na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Potem wyjechał do Francji i tu rozwinęła się jego kariera. Na wielu jego obrazach pojawiają się dzieci. Ich sylwetki mają geometryczny zarys. Tak jest też z głównymi bohaterami obrazu „Dwoje dzieci z psem”. Na pierwszym planie widzimy wpatrzone w widza dzieci, które są podobne do pajacyków z kukielkowego teatrzyku.

„Autoportret” (Muzeum Narodowe w Krakowie)

„Dwoje dzieci z psem”
(Muzeum Narodowe w Warszawie)

Mają zaokrąglone twarze, oczy jak kropki, ich nosy przypominają trójkąty, a usta – prostokąty. Takie geometryczne kształty to cecha charakterystyczna malarstwa Tadeusza Makowskiego.

„Troje dzieci pod drogowskazem”
(Muzeum Śląskie w Katowicach)